

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

30 באפריל 2012

680

ח' באייר התשע"ב

עמוד

782	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 129) (ועדות חקלאיות), התשע"ב-2012
786	הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 15) (קבילות פסק דין של בית דין צבאי לתעבורה במשפט אזרחי), התשע"ב-2012

חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 129) (ועדות חקלאיות), התשע"ב-2012

- תיקון סעיף 151 1. בפקודת העיריות¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 151 –
- (1) בהגדרה "חקלאי", בפסקה (2), במקום "היום הקובע" יבוא "יום הבחירות האחרונות למועצה";
- (2) ההגדרה "היום הקובע" – תימחק.
- תיקון סעיף 152 2. בסעיף 152 לפקודה –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "בתחומה" יבוא "לדעת השר";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) שר החקלאות וכן הוועדה החקלאית ימסרו לשר, לפי בקשתו, כל ידיעה הדרושה לו לעניין סעיף זה, לרבות ידיעה בדבר מספר החקלאים ובדבר היקף שטח האדמה החקלאית בעירייה.
- (ד) בתוך שלושה חודשים מיום תחילת כהונת המועצה, יבחן השר אם מתמלאים לגבי העיריה התנאים המפורטים בסעיף קטן (א) המחייבים הקמת ועדה חקלאית או אם יש להקים בעירייה ועדה חקלאית לפי סעיף קטן (ב); נוכח כי יש להקים באותה עירייה ועדה חקלאית, יורה לראש העירייה, לפתוח בהליכים להקמתה."
- תיקון סעיף 153 3. בסעיף 153(ב) לפקודה, במקום "שבתוספת השנייה" יבוא "שבתוספת השלישית".

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, מוצע לתקן את ההגדרה "חקלאי" כך שתכלול אדם שהחזיק ועיבד אדמה חקלאית שנה לפחות לפני יום הבחירות למועצה.

סעיף 2 כדי לוודא כי החלטת שר הפנים (להלן – השר) באשר להקמת ועדה חקלאית בעירייה פלונית מתקבלת על סמך מידע מלא ומדויק, מוצע לתקן את סעיף 152 לפקודה ולקבוע כי שר החקלאות והוועדה החקלאית היוצאת יעבירו לשר מידע הנוגע לעניין, לרבות היקף השטחים החקלאיים ומספר החקלאים בתחום העירייה. מנגנון דומה קיים בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, שם נקבע כי על שרים שונים (בגון השר לביטחון הפנים ושר הבריאות) למסור מידע ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

מוצע כי השר יאסוף את המידע ויקבל את ההחלטה בתוך שלושה חודשים מיום תחילת כהונתה של מועצת העיר הנבחרת, במטרה למנוע הפרש זמנים ארוך בין מועד הבחירות למועצת העיר ולראש העיר לבין מועד הבחירות לוועדה החקלאית.

סעיף 3 מוצע לתקן טעות בסעיף 153 לפקודה, כך שההפניה תהיה לתוספת השלישית שעניינה בחירת נציגי החקלאים.

כללי בחלק מן העיריות מוקמת ועדה חקלאית (להלן – הוועדה החקלאית) שהיא ועדה שיש חובה להקימה לפי סעיף 152 לפקודה בהתקיים התנאים המפורטים באותו סעיף. תפקידי הוועדה החקלאית הם לייעץ למועצת העיר בכל עניין חקלאי, להגיש לה הצעות להחלטה בנושאים חקלאיים ולבצע את החלטות המועצה ככל הנדרש. עניין חקלאי לא יובא לדיון במועצת העיר אלא אם כן דנה בו תחילה הוועדה וחיוותה לגביי את דעתה.

כיום נבחרת ועדה חקלאית בהליך המנוהל באמצעות פקיד בחירות שממנה שר הפנים. מוצע להעביר את הפיקוח על בחירת נציגי החקלאים בוועדה ואת ביצוע הבחירות לאחריות העיריות וזאת משום שמדובר בהליך פנימי במסגרת הרשות המקומית ואין מקום והצדקה להטיל את חובת ביצועו על משרד הפנים.

סעיף 1 מוצע למחוק את ההגדרה "היום הקובע" בסעיף 151 לפקודת העיריות (להלן – הפקודה), שלפיה "היום הקובע" הוא היום ה-60 שלפני יום הבחירות האחרונות למועצה או מועד מאוחר יותר שקבע השר לעניין בחירות ראשונות לוועדה חקלאית. זאת, משום שקביעת מועד הבחירות לנציגי החקלאים בוועדות החקלאיות מוסדרת בדרך אחרת במסגרת התיקון.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשע"ב, עמ' 158.

4. בסעיף 154(א) לפקודה, במקום "הבחירות של נציגי החקלאים" יבוא "העירייה תערך את הבחירות של נציגי החקלאים בהתאם להוראות התוספת השלישית; הבחירות".
5. בסעיף 156 לפקודה, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "הוותיק שבין חברי הוועדה, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם".
6. במקום סעיף 157 לפקודה יבוא:
- "רציפות כהונה 157. ועדה שהסתיימה תקופת כהונתה כאמור בסעיף 163 תמשיך בתפקידה עד תום שבעה חודשים מיום תחילת כהונת המועצה הנכנסת או עד שתוקם ועדה חדשה, לפי המוקדם מביניהם".

תיקון התוספת השלישית

7. בתוספת השלישית לפקודה –

(1) בכותרת, במקום "(סעיף 153)" יבוא "(סעיפים 153 ו-154)";

(2) במקום סעיף 1 יבוא:

"צוות הבחירות 1. (א) ראש העירייה ימנה בתוך 30 ימים מקבלת הוראת השר כאמור בסעיף 152(ד) לפקודה צוות לניהול בחירת נציגי החקלאים בוועדה החקלאית (להלן – צוות בחירות והוועדה, בהתאמה).

(ב) חברי צוות הבחירות יהיו:

(1) שני עובדי עירייה בכירים שימנה ראש העירייה באישור מועצת העירייה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 1 לתוספת – נוסח הסעיף היום:

"פקיד הבחירות

1. משנוכח השר שנתמלאו התנאים המחייבים הקמת ועדה חקלאית (להלן בתוספת זו – ועדה) בתחום עירייה פלונית, ימנה פקיד בחירות לנהל את בחירות נציגי החקלאים; אולם אם היו בחירות למועצת העירייה, וערב בחירות אלה הייתה בתחום העירייה ועדה שנסתיימה כהונתה עקב הבחירות, פקיד הבחירות שנתמנה לענין הבחירות למועצה ישמש פקיד בחירות לבחירות נציגי החקלאים (להלן – בחירות)".

מאחר שלא ימונה עוד פקיד בחירות כאמור, מוצע להחליף את סעיף 1 לתוספת ולהסדיר את מינוי צוות הבחירות על ידי ראש העירייה.

ראש העירייה ימנה בתוך 30 ימים מיום קבלת הודעת השר צוות בחירות לביצוע הבחירות. צוות הבחירות יכלול שני עובדי עירייה בכירים ואת היועץ המשפטי לעירייה או נציגו מקרב עובדי לשכתו. כמו כן, ישמשו משקיפים לצוות הבחירות – מבקר העירייה או נציגו מקרב עובדי לשכתו ונציג או שניים מטעם ארגוני החקלאים. הרכב הצוות יבטיח כי הליך הבחירות לוועדה החקלאית יתקיים כחוק ובצורה מקצועית והוגנת.

סעיף 4 מוצע לתקן את סעיף 154 לפקודה ולקבוע כי הבחירות לנציגי החקלאים ייערכו על ידי העירייה ולא על ידי משרד הפנים.

סעיף 5 בעקבות התיקון לא ימונה עוד פקיד בחירות מטעם השר. לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 156 לפקודה ולקבוע כי עד לבחירת יושב ראש לוועדה החקלאית, ישמש כיושב ראש זמני הוותיק מבין חבריה, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש מביניהם.

סעיף 6 סעיף 157 לפקודה, שעניינו רציפות הכהונה, קובע כיום כי ועדה שהסתיימה תקופת כהונתה תמשיך בתפקידה עד שתורכב כדיון ועדה חדשה.

כדי לעודד עיריות לזרוז את הליכי הקמת ועדה חקלאית ולמנוע כהונה של ועדה בלא הגבלת זמן – למשל במקרה שהשר קובע כי אין צורך בהקמת ועדה, מוצע לקבוע כי כהונתה של ועדה חקלאית תפקע לאחר 7 חודשים מתחילת כהונת המועצה הנכנסת או עד שתוקם ועדה חדשה, לפי המוקדם.

סעיף 7 מוצע לתקן את התוספת השלישית כמפורט להלן:

לכותרת התוספת – מוצע להתאים את הכותרת לסעיפי הפקודה המפנים לתוספת (סעיפים 153 ו-154).

(2) היועץ המשפטי של העירייה או נציגו מקרב עובדי לשכתו.

(ג) משקיפים לעבודת צוות הבחירות יהיו:

(1) מבקר העירייה או נציגו מקרב עובדי לשכתו;

(2) נציג של ארגוני החקלאים שימנה יושב ראש הוועדה היוצאת, ואם מוקמת ועדה חקלאית לראשונה, נציג של ארגון חקלאים המייצג 25 אחוזים לפחות מהחקלאים בתחום העירייה, שימנה ראש העירייה;

(3) ראש העירייה רשאי למנות משקיף נוסף אם ארגון המייצג 25 אחוזים לפחות מהחקלאים בתחום העירייה ביקש זאת.”;

(3) במקום סעיף 2 יבוא:

”רשימת חקלאים 2. (א) לא יאוחר מהיום ה-15 מיום מינוי צוות הבחירות, יפרסם צוות הבחירות בתחום העירייה את רשימת החקלאים לעניין הבחירות; ברשימת החקלאים יירשם מי שהיה חקלאי ביום היבחרה של המועצה.

(ב) שר החקלאות יעביר לצוות הבחירות, לפי בקשתו, מידע באשר לחקלאים שמתקיימים בהם התנאים המפורטים בהגדרה ”חקלאי“ שבסעיף 151 לפקודה.”;

(4) בסעיף 3, במקום ”לפקיד הבחירות“ יבוא ”לצוות הבחירות“;

(5) בסעיף 4, במקום ”לפקיד הבחירות“ יבוא ”לצוות הבחירות“ ובמקום ”שפקיד הבחירות“ יבוא ”שצוות הבחירות“;

(6) בסעיף 5, בכל מקום, במקום ”לפקיד הבחירות“ יבוא ”לצוות הבחירות“ ובמקום ”ופקיד הבחירות“ יבוא ”וצוות הבחירות“;

(7) בסעיף 6, בכל מקום, במקום ”פקיד הבחירות“ יבוא ”צוות הבחירות“;

(8) בסעיף 7, במקום ”לפקיד הבחירות“ יבוא ”לצוות הבחירות“;

(9) בסעיף 8, במקום ”פקיד הבחירות“ יבוא ”צוות הבחירות“;

ד ב ר י ה ס ב ר

ויוכל לבקש מידע משר החקלאות לשם הכנתה ועדכונה של הרשימה.

לסעיפים 3 עד 8 ו-12 עד 17 לתוספת – מוצע להחליף בסעיפים אלה את המונח ”פקיד בחירות“ ב”צוות הבחירות“.

לסעיף 9 לתוספת – מוצע לתקן את סעיף 9 לתוספת ולקבוע כי העירייה תקבע את מספר חברי הוועדה החקלאית בתוך 22 יום מפרסום רשימת החקלאים, וזאת כדי לעמוד בזמן המוקצב להליך הבחירות בסעיף 10 לתוספת.

לסעיף 2 לתוספת – נוסח סעיף 2 היום:

”רשימת החקלאים

2. לא יאוחר מהיום ה-15 מיום מינויו של פקיד הבחירות או מיום היבחרה של המועצה, הכל לפי העניין, יפרסם פקיד הבחירות בתחום העירייה רשימת החקלאים לעניין הבחירות. ברשימת החקלאים יירשם מי שהיה חקלאי ביום היבחרה של המועצה או ביום המינוי של פקיד הבחירות, הכל לפי העניין.”

מוצע להחליף את סעיף 2 לתוספת ולקבוע כי הצוות שמונה לניהול הבחירות יפרסם את רשימת החקלאים

(10) בסעיף 9, במקום "מהיום ה-10 מתום המועד להגשת הדרישה לקיים בחירות יחסיות" יבוא "מהיום ה-22 מיום פרסום רשימת החקלאים";

(11) במקום סעיף 10 יבוא:

"מועד הבחירות 10. הבחירות יתקיימו לא יאוחר מהיום ה-70 ממינוי צוות הבחירות; צוות הבחירות יקבע את מועד הבחירות לאחר שנקבע מספר חברי הוועדה";

(12) בסעיפים 12, 13, 15 ו-17, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "צוות הבחירות".

8. (א) על אף הוראות סעיף 152(ד) לפקודה, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, וסעיף 163 לפקודה – הוראת מעבר

(1) השר יפעיל את סמכותו לפי 152(ד) האמור, לראשונה לאחר יום תחילתו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה), בתוך 60 ימים מהיום האמור;

(2) תקופת כהונתה של ועדה חקלאית שהוקמה עקב הוראה שנתן השר לפי פסקה (1) תהיה למשך תקופת כהונתן של המועצה המכהנת ביום התחילה והמועצה שתכהן אחריה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 8 מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה הוועדות החקלאיות שייבחרו לראשונה לפי החוק המוצע יכהנו במשך תקופת כהונתן של המועצה המכהנת ביום התחילה והמועצה שתכהן אחריה, כלומר עד לבחירות לרשויות המקומיות שיערכו בשנת התשע"ט. זאת, כי אין טעם בניהול הליך בחירות לוועדות חקלאיות שיכהנו רק כשנה ומחצה, עד הבחירות לרשויות המקומיות בשנת התשע"ד.

יובהר, כי גם על הוועדה שתוקם לראשונה לפי החוק המוצע תחול ההוראה בדבר רציפות הכהונה כאמור בסעיף 157 כנוסחו המוצע.

לסעיף 10 לתוספת – סעיף 10 לתוספת השלישית לפקודה כנוסחו היום קובע:

"מועד הבחירות

1. הבחירות יתקיימו לא יאוחר מהיום ה-70 מיום היבחרה של המועצה או מיום מינוי פקיד הבחירות, הכל לפי העניין; פקיד הבחירות יקבע את יום הבחירות בתום המועד להגשת דרישה לקיים בחירות יחסיות ולאחר שנקבע מספר חברי הוועדה."

מוצע להחליף את סעיף 10 לתוספת ולקבוע כי צוות הבחירות יקבע את מועד הבחירות לאחר שמועצת העיר תקבע את מספר חברי הוועדה ובלבד שהבחירות יתקיימו בתוך 70 ימים מיום מינוי צוות הבחירות.

הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 15) (קבילות פסק דין של בית דין צבאי לתעבורה במשפט אזרחי), התשע"ב-2012

1. תיקון סעיף 42א
בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹, בסעיף 42א(ב)(1), המילים "של בית דין צבאי לעבירות תנועה ופסק דין" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

להם שופטי תנועה ודיינים, מבין חיילי צה"ל. מינוי זה לא היה מותנה בהכשרה משפטית. תקנות אלה בוטלו בשנת 1975 בחוק השיפוט הצבאי (תיקון מס' 8), התשל"ה-1975 (ס"ח התשל"ה, עמ' 198). אשר תיקן את חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן – החש"ץ) והקים את בתי הדין הצבאיים לתעבורה.

בהתאם לסעיפים 185, 186 ו-209 לחש"ץ, שופט בית הדין הצבאי לתעבורה הוא שופט צבאי משפטאי, בעל ניסיון משפטי של שלוש שנים לפחות. שופט זה ממונה בידי נשיא המדינה, לפי בחירה של ועדה לבחירת שופטים.

היות שהרציונל הנובע מחקיקת סעיף 42א(א) לפקודת הראיות והחריג בו, כפי שבין השאר עולה מדברי ההסבר האמורים אינו קיים עוד עם הקמת בתי הדין הצבאיים לתעבורה ובמטרה למנוע חוסר בהירות לגבי ערכם הראייתי של פסקי דין של בתי הדין הצבאיים לתעבורה, אשר מהווים כיום פסקי דין פליליים לכל דבר ושנכנסים בגדרי הכלל האמור שבסעיף 42א(א) לפקודת הראיות, וכן נוכח העובדה כי ערכאת בית הדין הצבאי לעבירות תנועה אינה קיימת עוד, מוצע למחוק את אזכור בית הדין הצבאי לעבירות תנועה מסעיף 42א(ב)(1) לפקודת הראיות.

פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן – פקודת הראיות), קובעת בסעיף 42א(א) שבה, כי הממצאים והמסקנות של פסק דין חלוט במשפט פלילי, המרשיע את הנאשם, יהיו קבילים במשפט אזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם, אם המורשע, הליפו או מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע, הוא בעל דין במשפט האזרחי.

בסעיף קטן (ב)(1) לסעיף האמור נקבע חריג ולפיו הכלל האמור לא יחול על פסקי הדין שניתנו בבית דין צבאי לעבירות תנועה ובבית משפט עירוני שלא ניתן מאת שופט של בית משפט שלום.

על פי דברי ההסבר שליוו חקיקת סעיף זה, הסיבה להוצאה מן הכלל של ערכאות אלה היא "שלפי הרכבן, אופי הליכיהן וייעודן – לא תמיד אפשר לייחס לפסקי הדין שלהם אותו משקל הוכחתי הדרוש למטרה המבוקשת בחוק זה" (הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"ב-1972, פורסמה בהצ"ח התשל"ב, עמ' 265).

בית הדין הצבאי לעבירות תנועה היה ערכאה אשר הוקמה מכוח תקנות שעת חירום (עבירות תנועה – דין חיילים), התש"ט-1949. על פי תקנות אלה, הוקמו בצה"ל בתי דין לעבירות תנועה, אשר הרמטכ"ל מינה

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421; ס"ח התש"ס, עמ' 229.

